

Valvira

Sosiaali- ja terveystieteiden
lupa- ja valvontavirasto

Genomförande av läkemedelsbehandling vid verksamhetsenheter inom socialvården, webinarium 30.10.2023

Hemvård och hemsjukvård

Överinspektör Irja Hemmilä, Valvira

A blurred background image of a city street at night. The scene is filled with out-of-focus lights in shades of blue, yellow, and orange, creating a bokeh effect. In the foreground, the dark silhouette of a person walking is visible, moving from left to right. The overall atmosphere is that of a busy urban environment during the evening.

**Hemvård enligt 19
a § i
socialvårdslagen**

Hemvård

Hemvård är service som säkerställer att en person klarar av de funktioner som hör till det dagliga livet i sitt hem och sin boendemiljö. Hemvård **består** enligt socialvårdslagen **av följande helheter:**

1. Vård och omsorg
2. Verksamhet som främjar funktionsförmåga och interaktion
3. Annan verksamhet som stöder personens förmåga att klara sig
4. Hemsjukvård (25 § i hälso- och sjukvårdslagen)

Hemvård är en socialservice som kan inbegripa alla eller en del av tjänsterna ovan.

A blurred background image of a city street at night. The scene is filled with out-of-focus lights in shades of blue, yellow, and orange, creating a bokeh effect. In the foreground, the dark silhouette of a person walking is visible, moving from left to right. The overall atmosphere is that of a busy urban environment.

**Genomförande av
säker
läkemedelsbehandl
ing**

Principer för genomförande av säker läkemedelsbehandling

- Läkemedelsbehandling utförs enligt läkarens direktiv
- Läkemedelsbehandling/genomförande av läkemedelsbehandling är en del av hälso- och sjukvården
- Vid verksamhetsenheter inom social- och hälsovården och vid andra verksamhetsenheter som genomför läkemedelsbehandling ska det finnas en plan för läkemedelsbehandling som är specifik för arbetsenheten och som styr det praktiska genomförandet av läkemedelsbehandlingen
- För genomförandet av läkemedelsbehandling som helhet ansvarar enligt handboken Säker läkemedelsbehandling (SHM 2021) en legitimerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, sjukskötare, hälsovårdare, barnmorska
- Läkemedelsbehandling utförs i regel av yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården
- Utbildning och säkerställande av kompetensen

A blurred background image of a city street at night. The scene is filled with out-of-focus lights in shades of blue, yellow, and orange, creating a bokeh effect. In the foreground, the dark silhouette of a person walking away from the camera is visible on the left side. A large, white, semi-transparent circle is overlaid on the right side of the image, containing the text.

Hemsjukvård

Hemsjukvård (25 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010))

- Hemsjukvård är olika sjukvårdsåtgärder som läkaren har ordinerat, till exempel provtagning, mätningar, övervakning av medicineringen och uppföljning av klientens tillstånd samt smärtlindring
- Hemsjukvård genomförs ofta i anslutning till socialservice eller som en del av socialvården – servicehelheten är hemvård
- Hemsjukvården omfattar även *hemsjukhusvård*, som enligt 25 § i hälso- och sjukvårdslagen är tidsbunden, effektiviserad hemsjukvård. Hemsjukhusvård kan till exempel vara intravenös antibiotikabehandling för patienter som lämpar sig för hemvård, annan krävande och intensiv vård som motsvarar sjukhusvård och palliativ vård i hemmet. För hemsjukhusvård behövs en läkarremiss
- Hemsjukvården ordnas även som en hälso- och sjukvårdstjänst som är separat från hemvården

Förutsättningar för hemsjukvårdsverksamhet

Ansvarig föreståndare för hälso- och sjukvårdstjänsterna

- Legitimerad sjukskötare, hälsovårdare eller
- Legitimerad läkare
- Den ansvariga personen ska ha den utbildning, erfarenhet och yrkesskicklighet som verksamheten förutsätter.

Personal

- Antalet anställda ska vara tillräckligt i förhållande till klienternas och patienternas behov och antal.

Plan för läkemedelsbehandling

- Inom hemsjukvården godkänns planen för läkemedelsbehandling av en legitimerad läkare (handboken Säker läkemedelsbehandling, SHM 2021)

A blurred city street at night with bokeh lights and a person walking. The background is out of focus, showing various colored lights (blue, yellow, orange) and a person walking away from the camera. A large white circle is overlaid on the right side of the image.

Hemvård

Hemvård

- Alla klienter behöver inte nödvändigtvis funktioner enligt alla punkter som anges i lagen, utan helheten bestäms utifrån klientens behov
- Helheten hemvård omfattar hemsjukvård när klienten behöver sådan

Vård och omsorg

- Enligt SHM:s anvisningar utgör begreppet ”vård och omsorg” enligt 2 mom. 1 punkten i paragrafen om hemvård en helhet som omfattar omsorg om klientens individuella grundläggande behov, såsom tillgång till föda, tvätt och annan personlig hygien samt klädsel.
- Den kan inbegripa hälsovårdande uppgifter, såsom åtgärder vid läkemedelsbehandling och observation av klientens hälsotillstånd.
- Den hälsovårdande dimensionen av begreppet vård innefattar egenvårdsliknande åtgärder av hemvårdspersonalen i samband med upprätthållande av hälsan samt vård enligt anvisningarna vid långvarig sjukdom
- Vård och omsorg inom hemvården kan till exempel innefatta att ge färdigt dispenserade läkemedel och att mäta blodsocker och blodtryck. Hälso- och sjukvård som är mer krävande än så är hemsjukvård.

Källor

- Valviras och regionförvaltningsverkets anvisningar om hur ändringarna i socialvårdslagen och äldreomsorgslagen påverkar tillståndsförvaltningen och tillsynen 28.12.2022
- Social- och hälsovårdsministeriets kommuninfo 8/2022
- Handboken Säker läkemedelsbehandling SHM 2021
- Hälso- och sjukvårdslagen 1326/2010
- Socialvårdslagen (1301/2014)

Valvira

Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

Vaikuttava valvonta – vastuulliset toimijat